

Austrheim kommune
Sætremarka 2
5943 Austrheim

Merknader til kommunedelplan for klima og energi 2022-2032

Naturvernforbundet Nordhordland handsama kommunedelplanen på styremøte 27.04.22. Vi har desse merknadene:

Innleiing

Planen er ambisiøs med mål om reduksjon av klimagassutsleppa med 50 % innan 2030 og 100 % innan 2050. Det krev djerve tiltak der innsatsen først og fremst vert retta inn mot å ta vare på dei store karbonlagra i kommunen, dvs. kystmyr, kystlynghei og tareskogane. Det krev dessutan ei berekraftig og fornuftig forvaltning av skog med vern av kystfuruskog der han finst og tiltak mot attgroing av kystlynghei med sitkagran og kratt. Plantefelt må skjøttast med norske treslag, ikkje svartelista utanlandske.

I høve klimatilpassing vil rydding og skjøtsel av open kystlynghei vera eit av dei beste tiltaka. Eit slikt landskap bind store mengder karbon, motverkar utmarksbrann og styrkar sjølvforsyningsgraden med kortreist mat.

Arealplanlegging og arealbruk

Naturvernforbundet sluttar seg til merknader frå Vestland fylkeskommune og Statsforvaltaren der det vert lagt stor vekt på arealbruk, bevaring av økosystem og naturbaserte løysingar.

Statsforvaltaren skriv m.a.: «Arealplanlegginga er sentral i arbeidet med å nå nasjonale klimamål, der ivaretaking av viktige naturområde og artar er avgjerande for å sikra økosystemtenester. Det er viktig å ikkje omdisponera karbonrike areal, både ut frå utsleppsreduksjon og klimatilpassing.»

Skal dette får konkrete resultat, må kommunen i all arealplanlegging innarbeida klimarekneskap og tilstreba arealnøytralitet, både på kommune- og detaljplannivå. Det krev dessutan eit særleg vern av kystmyr, våtmark, kystlynghei og tareskog, t.d. gjennom omsynssoner.

I Austrheim er den nasjonalt viktige Øksnesmarka og dei store tareskogane utover mot Fedje- og Fensfjorden særleg sårbare. Omfattande utgraving av myr og utplanering av kystlynghei i Øksnesmarka vil gje store negative utslag i karbonrekneskapen som blir vanskeleg å hente inn att gjennom tiltak som til dømes elektrifisering og energieffektivisering.

I kommuneplanen er det i stort omfang omdisponert myr til næringsføremål på Kaland. Kommunen slit dermed med ein negativ karbonbalanse som bør hentast inn i arealdisponeringa elles i kommunen. Etter Naturvernforbundet sitt syn må det føra til omlegging av næringsområdet i Øksnesmarka til LNF og ei restriktiv haldning til fiskeoppdrett som forureinar og bryt ned botnvegetasjonen på og i nærleiken av lokaliteten.

Kartlegging

I utarbeiding av kommunedelplanen har Austrheim kommune valt å fokusera på klimatiltak framfor kartlegging av klimastatus og risikobiletet. Naturvernforbundet meiner dette svekker planen fordi han lett kan bomma på måla og føra til lite effektive tiltak.

Vi meiner at kommunen i alle høve må skaffa seg oversikt over dei største karbonlagra i kommunen (myr, våtmark, lynghei, skog og tareskog) for å hindra klimaskadeleg arealdisponering i kommuneplanar og reguleringsplanar. Særleg viktig blir denne kartlegginga i kommuneplanen sin arealdel.

Andre planar

Det vil vera naturleg å sjå klimaplanarbeidet i samanheng med andre planar som kommunen skal utarbeida dei næraste åra. Det gjeld især kommunedelplan for naturmangfald og temaplan mot attgroing.

I oppstartsmelding for **kommunedelplan for naturmangfald** nemner kommunedirektøren fleire utfordringar som også er klimarelaterte:

- Nedbygging av urørte naturområde til andre føremål
- Press på strandsona og sjøareal
- Myr- og våtmarksområde som gror att eller vert bygde ned
- Færre landbrukseigedomar
- Klimaendringar på land og i hav

Når det gjeld **temaplan mot attgroing**, gjorde kommunestyret 16.06.21 følgjande vedtak:

Kommunen skal motverka attgroing av opne landskap gjennom aktiv landskapsforvaltning og effektive landbrukstiltak. Dette vil me få til gjennom å utarbeida kommunal temaplan mot attgroing, med mål, strategiar og tiltak.

Ein slik temaplan vil saman med naturmangfaldplanen vera nyttig for å kartleggja og ta vare på dei store karbonlagra i kystlynghei, kystmyr, og naturbeitemark.

I kommunedelplanen for klima- og energi bør det difor refererast til begge planane som planar som byggjer opp under klimamåla.

Tiltak elles

Naturvernforbundet har tidlegare i planprosessen spelt inn tiltak som vi meiner er bra tekne i vare i planutkastet.

I tillegg til innspela i avsnitta over, ønskjer vi å støtta følgjande tiltakspunkt nemnd i planen:

- Fokusera på areal for karbonopptak under arealplanlegging: Ta vare på matjord, myrområde og sikra ei berekraftig forvaltning av skog og utmark. Dette er spesielt viktig for Austrheim kommune som har mange torv- og myrområde.
- Arealformålsendring som påverkar utslepp og opptak av CO² skal det kompensert for.
- Utnytta lokal energiproduksjon (solceller): Austrheim har mange soltimar.
- Samarbeid med frivillige organisasjonar i kommunen for å nå måla. Her ønsker Naturvernforbundet Nordhordland å bidra slik kommunen har invitert oss til i samband med utarbeiding av kommunedelplan for naturmangfald.

Jan Nordø
leiar

